

[Aksel Larsen.]

ringerne fortsat i det væsentlige kun være styret af profithensyn, ikke af samfundshensyn, og det har vi i Danmark simpelt hen ikke råd til.

Vi ved, at regeringen overvejer, hvordan den kan hjælpe skibsbygningsindustrien, og alle er vist af den opfattelse, at her drejer det sig om en samfundsgavnlig produktionsgren. Ja men hvis man vil begunstige investeringer i en sådan produktionsgren, må man modsat kunne gøre investeringer i mindre nødvendig — for ikke at tale om helt unødvendig — produktion eller virksomhed mindre tillokkende. Veje og midler hertil må overvejes. Det er muligt, at indførelse af differentierede afskrivningsregler vil vise sig gavnlig.

Vi har netop erfaret, at i Herning er der åbnet et såkaldt supermarked; men der er i Herning 3 andre supermarkeder under bygning. Hvert af disse 4 supermarkeder siges at kunne betjene 30.000 mennesker, altså akkurat hvad der bor i Herning. Jeg spørger: har vort samfund råd til en sådan flothed med overflødige investeringer? Lyngby kommune påtænker at sælge byens bedst beliggende grund til et konsortium, som med en investering af op imod 400 mill. kr. vil bygge et sikkert enestående flot butikscenter, hvor m²-lejen må blive mildt sagt eksorbitant høj. Konsortiet venter sig sikkert en betydelig gevinst, men jeg spørger: er der samfundsmæssigt brug for butikscentret, og har vi råd til at lade kapital, som kunne finde bedre anvendelse i produktionen, indbygge i et sådant handelspalads?

Eksempler kan hentes fra andre byer og egne, men de nævnte belyser og begrundet tilstrækkeligt, at samfundet må have adgang til at styre investeringerne også i den private sektor.

Alt tyder imidlertid på, at dette ikke vil være tilstrækkeligt, hvis tempoet for det sunde erhvervslivs udbygning skal holdes og helst forøges. Man må også tage i betragtning, at ganske vist bidrager den private opsparing i nogen grad til kapitaldannelse, men efterhånden som sociallovgivningen og de øvrige ydelser fra det offentlige til borgerne forbedres og forøges, mindskes trangen til privat opsparing. Offentlig opsparing må så træde i stedet, og staten må sættes i stand

til i større og større grad at hjælpe erhvervslivet med kapital til investeringer.

Det forslag til beslutning, bl. a. om oprettelse af en offentlig investeringsfond, som socialistisk folkeparti fremsatte i foråret, fik jo en ikke særlig velvillig modtagelse her i tinget. Jeg håber, forståelsen for nødvendigheden af en investeringsfond eller -bank er vokset siden da. Der er adskillige industrivirksomheder her i landet, som enten stagnerer på grund af kapitalmangel eller ikke formår at udvide produktionen, fordi kapital på rimelige vilkår ikke er til at opdrive. Sådan er det allerede i dag, men opgaverne på dette felt vokser stadig.

Vi vil jo i nær fremtid gennem en redegørelse fra socialministeren blive gjort bekendt med de tanker, regeringen foreløbig har om indførelse af en almindelig tillægspension. Jeg skal ikke foregribe diskussionen om denne, men jeg har jo bemærket, at såvel et politisk parti som kredse, der hævder at repræsentere dansk erhvervsliv, allerede har travlt med at vende sig mod regeringens formodede planer, idet man med afsky har bemærket, at de indebærer den successive skabelse af en mange milliarders offentlig fond. Det er muligt, at en fond, hvorfra der kan hentes midler til investering i produktion og eksport, kan skabes ad vejen over tillægspensionen, og så burde det da anses for gavnligt. Naturligvis kunne midlerne til investeringsfonden eller -banken også skaffes ad overbudgetteringsvej, og ingen metode skal på forhånd afvises. Opgavens løsning kommer man ikke uden om.

I det omfang man mener, at større privat opsparing også kan have betydning, anbefaler vi, at man nu meget snart beslutter sig til i lighed med vore nordiske brødrelande at oprette en postsparebank eller postsparekasse. At gøre det lettere for folk at spare op er en langt bedre metode end at præmiere den private opsparing ved hjælp af skattelettelser, som reelt betyder, at staten og kommunerne på andre skatteyderes vegne betaler størsteparten af disse påståede private opsparings beløb. Dette sagt med venlig hilsen til venstre og de konservative.

Inden jeg slutter, må jeg komme med nogle bemærkninger om den udenrigspolitiske og forsvarspolitiske del af statsministerens redegørelse. Hvad forsvaret angår, hører vi, at regeringen påtænker at lade et